

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU PROCURORI

HOTĂRÂREA nr. 223

din 31 martie 2026

Prin adresa nr. 339.499/02.12.2025, Ministerul Finanțelor a solicitat Consiliului Superior al Magistraturii „efectuarea de verificări, pentru a se stabili forma și modalitatea de vinovăție a magistraților care au cauzat prin fapta lor un prejudiciu patrimonial statului român” raportat la Hotărârea pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului la data de 08.07.2025 în cauza *Radu și alții împotriva României (cererile nr. 2246/19, 3173/19, 3177/19, 13940/19, 41550/19)*.

În acest sens, în cuprinsul sesizării s-a arătat faptul că prin hotărârea menționată Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a constatat încălcarea de către statul român a prevederilor art. 2 (dreptul la viață) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ca urmare a caracterului ineficace a anchetei derulate de către autorități privind evenimentele din decembrie 1989 (revoluția).

Ulterior, prin adresele nr. 399500/08.12.2025 și nr. 339502/12.12.2025, Ministerul Finanțelor a formulat solicitări similare, în baza aceleiași hotărâri a instanței europene.

Prin Hotărârea nr. 44/2026 a Secției pentru procurori a fost sesizată Inspekția Judiciară pentru a efectua verificările prevăzute la art. 269 alin. (4) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, cu privire la aspectele reținute în cauza menționată.

Ca urmare a sesizării Secției pentru procurori, Inspekția Judiciară a întocmit Raportul nr. 26-185 din 19.03.2026, care a fost înaintat Consiliului Superior al Magistraturii prin adresa din data de 26.03.2026.

Analizând aspectele prezentate în cuprinsul raportului, Secția pentru procurori constată că în mod corect Inspekția Judiciară a reținut că pentru perioada verificată (994 - 2025)

nu au rezultat elemente care să conducă la concluzia că magistrații procurori și-ar fi îndeplinit funcția cu rea-credință sau gravă neglijență în legătură cu instrumentarea dosarului nr. (anterior „ ”), în ceea ce privește aspectele care au determinat obligarea statului român la plata sumelor stabilite prin hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 08.07.2025 în *cauza Radu și alții împotriva României*.

Astfel, în cadrul verificărilor efectuate, inspectorii au identificat și analizat modul în care procurorii care au avut spre soluționare acest dosar s-au raportat la aspectele la care face referire instanța europeană în cauza menționată, în care s-a constatat încălcarea art. 2 din Convenție, sub aspect procedural.

Sub un prim aspect, s-a stabilit că intervalul temporal de instrumentare a cauzei supus analizei în cadrul acestor verificări este cuprins între 20.06.1994 (data intrării în vigoare a Convenției Europene a Drepturilor Omului în România) și data pronunțării hotărârii titlu al despăgubirilor, respectiv 08.07.2025.

În cadrul acestei perioade, au fost delimitate mai multe intervale:

- perioadă în care dosarul s-a aflat în faza urmăririi penale până la întocmirea rechizitoriului, ancheta principală fiind realizată de Secția Parchetelor Militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție;
- perioadă în care cauza s-a aflat la Înalta Curte de Casație și Justiție pentru procedura de cameră preliminară, interval care nu face obiectul prezentei analize, întrucât a fost gestionată, potrivit legii, de judecătorul/judecătoria de cameră preliminară;
- perioadă în care cauza s-a aflat din nou în faza urmăririi penale, ca urmare a restituirii dispuse de Înalta Curte de Casație și Justiție, până la întocmirea celui de-al doilea rechizitoriu la nivelul Secției Parchetelor Militare;
- perioadă în care cauza s-a aflat succesiv la Înalta Curte de Casație și Justiție, Curtea de Apel București și din nou la Înalta Curte de Casație și Justiție, în procedura de cameră preliminară, interval care nu face obiectul prezentei analize;
- perioadă în care cauza s-a aflat din nou în faza urmăririi penale, ca urmare a restituirii dispuse de Înalta Curte de Casație și Justiție.

În privința primului interval , inspectorii judiciari au arătat că verificările efectuate nu au relevat elemente noi care să infirme considerentele expuse în rapoartele anterioare nr. 25-1591, 25-1752, 25-2079 și 25-2699, aprobate prin hotărâri ale Secției pentru procurori.

S-a concluzionat, în esență, că rămân pe deplin relevante considerentele conform cărora durata îndelungată a anchetei include și perioade de modificare fundamentală a cadrului legislativ penal și procesual penal, prin intrarea în vigoare a noilor coduri, precum și o jurisprudență

marcată de practică neunitară și de o creștere a exigențelor instanțelor în raport cu faza de urmărire penală.

De asemenea, s-a reținut complexitatea deosebită a dosarului (2.590 de volume la data ultimei investiții a instanței, fără a lua în calcul rechizitoriul), precum și succesiunea unui număr mare de procurori din motive obiective.

În acest caz, pot apărea neconcordanțe în modul în care diferiții procurori abordează cazul, cu consecința, uneori, a necesității administrării/readministrării unor probe sau reevaluării celor administrate.

S-a mai constatat că echipa de procurori desemnată să instrumenteze dosarul nu a avut niciodată un număr suficient de membri prin raportare la complexitatea deosebită a dosarului și nici degrevare completă de alte atribuții de serviciu.

Totodată, s-a avut în vedere numărul extrem de ridicat al activităților probatorii și procesuale desfășurate, de ordinul zecilor de mii, *„fiind necesară elaborarea și implementarea strategiei de anchetă în așa fel încât volumul imens al probațiunii (diverse) obținute să capete coerență și relevanță concretă în plan penal, activitatea din dosar neputând fi astfel restrânsă numai la eforturile concrete de obținere a probelor, dar și la o amplă, cronofagă și continuă activitate de analiză, sinteză, coroborare și structurare a pieselor dosarului.”*

În plus, inspectorii au mai observat că opisul cronologic al actelor de urmărire penală relevă și perioade de inactivitate și de ritmicitate în efectuarea activităților subsumate urmăririi penale, dar fără a putea identifica perioade în care dosarul să fi rămas în nelucrare din cauze nejustificate sau imputabile organelor judiciare.

De asemenea, inspectorii judiciari au reținut, în esență, că, deși poate fi posibilă percepția tergiversării prin raportare strictă la durata totală a anchetei, această durată este cauzată, alături de complexitatea cauzei, de faptul că demersul judiciar este fără precedent în plan național, iar jurisprudența relevantă în plan mondial este foarte săracă, fiind deci dificil, dacă nu chiar imposibil de utilizat modele de bune practici pentru instrumentarea acestui dosar.

Acestor cauze generatoare de întârzieri de procedură li se adaugă Decizia nr. 610/2007 a Curții Constituționale din 16.07.2007, care a retras procurorilor militari competența de a ancheta în dosarul nr. _____ pentru a o transfera procurorilor civili din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În ceea ce privește urmărirea penală desfășurată în perioadele ulterioare restituirilor (_____) dispuse de Înalta Curte de Casație și Justiție (restituiți care de asemenea au reprezentat factori de prelungire a duratei de instrumentare), inspectorii judiciari au efectuat o analiză pe două paliere: unul cu privire la durata de instrumentare, iar celălalt dedicat calității actelor de sesizare a instanței, întrucât neregularitatea

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței Justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

acestora a reprezentat cauza singulară a fiecăreia dintre cele două restituiri ale dosarului de urmărire penală.

Referitor la durata urmăririi penale după fiecare restituire, s-a apreciat că aceste perioade (aproximativ 5 luni fiecare) nu pot fi considerate nerezonabile, fiind utilizate eficient pentru analizarea motivelor restituirii și adoptarea măsurilor procesuale necesare, care se impuneau în raport de dispozițiile instanței.

Prin urmare, pentru perioada de timp analizată, s-a considerat că nu a rezultat lăsarea în nelucrare a dosarului și nici lipsa de diligență a procurorilor instrumentatori în a progresa în anchetă, în condițiile în care, și pentru aceștia, s-a constatat insuficiența resursei umane alocate și inexistența unei degrevări complete de alte atribuțiuni de serviciu, circumstanțe care trebuie incluse în raționamentul juridic incident pentru aprecierea asupra relei-credințe sau gravei neglijențe a procurorului desemnat să instrumenteze cauza.

În planul calității actelor de sesizare a instanței, s-a reținut că motivele restituirii au vizat neclaritatea și echivocul situației factuale expuse, fără a se constata lipsa unor elemente structurale ale rechizitoriului, din cele prevăzute de lege.

S-a subliniat că legislația nu prevede un model standard de redactare a rechizitoriului, fiecare procuror putând dezvolta o manieră proprie de redare a faptelor descrise, cu condiția ca actul de sesizare să conțină toate elementele menționate de art. 328 din Codul de procedură penală.

Prin urmare, s-a concluzionat că aprecierea critică a judecătorilor de cameră preliminară asupra clarității descrierii faptelor nu echivalează automat cu gravă neglijență sau rea-credință în întocmirea rechizitoriului.

În egală măsură, s-a observat că faptele care au făcut obiectul investigației și care trebuiau cuprinse în expunere au avut un caracter deosebit de complex, efortul expozitiv subsumat evidențierii componentei penale a unui eveniment istoric dinamic și complex, cu amprentă pe tot teritoriul național, fiind unic în sistemul juridic românesc, fără vreun precedent relevant care să permită utilizarea unei structuri narative care să fi trecut anterior „examenul de calitate” al unei instanțe naționale.

Or, din acest punct de vedere, din verificări nu au rezultat elemente în sensul nedeunerii tuturor diligențelor și eforturilor de către procurorul redactor, pe măsura pregătirii și experienței sale profesionale și a stilului de redactare, pentru a exhiba „cel mai bun rezultat al său” din perspectiva clarității expunerii din rechizitorii.

De altfel, s-a observat că, în cazul rechizitoriului din 2022 (care a fost redactat urmându-se, în parte, structura narativă și tipologia de integrare social-istorică a faptelor folosită și cu ocazia rechizitoriului din 2019), doi dintre cei patru judecători care, în total, au participat la

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

procedura camerei preliminare au apreciat că respectă condițiile de legalitate din perspectiva sesizării instanței.

Pentru toate aceste considerente, s-a concluzionat de către echipa de inspectori că, în ce privește perioada urmăririi penale ce a urmat celor două restituiri ale cauzei la parchet, nu au fost decelate elemente de rea-credință sau gravă neglijență din partea magistratului redactor al rechizitoriilor.

Pe aceste premise, Secția pentru procurori constată că în cauza vizată de sesizarea Ministerului Finanțelor nu poate fi reținută exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență de către magistrații procurori, motiv pentru care va aproba raportul Inspecției Judiciare.

Pentru motivele prezentate, în temeiul prevederilor art. 23 alin. (1) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii și ale art. 269 alin. (10) din Legea nr. 303/2022, cu unanimitatea voturilor exprimate și o abținere,

SECȚIA PENTRU PROCURORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 - Aprobă Raportul Inspecției Judiciare nr. 26-185/2026, în sensul că eroarea judiciară nu a fost comisă ca urmare a exercitării funcției cu rea-credință sau gravă neglijență.

Art. 2 - Prezenta hotărâre se comunică Ministerului Finanțelor și se publică pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.

Data în București, la data de 31 martie 2026

Procuror Bogdan Silviu STAN
Vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

